

הלכות תעניות

סדרת גשה אחת. והיא: לצעק לפני ה' בקל-עת צרה גדולה
שלא תבוא על הצבור.
ובאר סנהו וז' בקרקס אליו:

פרק ראשון

CHAPTER I

1. A positive Scriptural commandment prescribes prayer and the sounding of an alarm with trumpets whenever trouble befalls the community. For when Scripture says, *Against the adversary that oppresseth you, then ye shall sound an alarm with the trumpets* (Num. 10:9), the meaning is: Cry out in prayer and sound an alarm against whatsoever is oppressing you, be it famine, pestilence, locusts, or the like.

2. This procedure is one of the roads to repentance, for as the community cries out in prayer and sounds an alarm when overtaken by trouble, everyone is bound to realize that evil has come upon them as a consequence of their own evil deeds, as it is written, *Your iniquities have turned away these things, and your sins have withholden good from you* (Jer. 5:25), and that their repentance will cause the trouble to be removed from them.

3. If, on the other hand, the people do not cry out in prayer and do not sound an alarm, but merely say that it is the way of the world for such a thing to happen to them, and that their trouble is a matter of pure chance, they have chosen a cruel path which will cause them to persevere in their evil deeds and thus bring additional troubles upon them. For when Scripture says, *But walk contrary unto Me; then I will walk contrary unto you in fury* (Lev. 26:27-28), the meaning is: If, when I bring trouble upon you in order to cause you to repent, you say that the trouble is purely accidental, then I will add to your trouble the fury appropriate to such an "accident."

4. On the authority of the Scribes, fasting is required whenever trouble befalls the community, until mercy is vouchsafed to it from heaven. During such fasts people should cry out in prayer and supplication, and should sound an alarm, but with trumpets only.

9. Just as a community should fast when in trouble, so should an individual fast when in trouble. Thus, if a dear one is ill, or if one is lost in the wilderness or is confined in prison, it is his duty to fast on this account and to solicit God's mercy by reciting the prayer beginning, "Answer us, O Lord," etc., during each of the daily services. However, one should not fast on Sabbaths, festivals, new moons, Hanukkah, or Purim.

CHAPTER IV

2. Thereupon, while everybody was seated, an elder scholar stood up amongst them—if there was no elder scholar present, a younger scholar stood up in his place; if there was neither an elder nor a younger scholar present, someone of imposing appearance stood up instead. Addressing words of exhortation to the gathering, he spoke as follows: "My brethren, neither sackcloth nor fasting is of any avail, only repentance and good deeds, as we find in the case of Nineveh, for Scripture does not say of the men of Nineveh, 'God saw their sackcloth and their fasting,' but *God saw their works* (Jonah 3:10), and the Prophet says further, *Rend your hearts and not your garments* (Joel 2:13)." The speaker then added further exhortations along these lines, to the best of his ability, until he reduced his listeners' hearts to submission and caused them to repent completely.

א מצות עשה מן-התורה לזעק ולקריע בהצוצרות = על כל-צרה שתבא על הצבור, שנאמר: על-הצור הצור אתכם והרעלתם בהצוצרות (בבבב י. ט), כלומר: כל-דבר שיצור לכם, כגון בצרת ודבר וארבה וכיוצא בהם - יצקו עליהם והריעו.

ב ודבר זה מדרכי המשוכה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויוצקו עליה וריעו - ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם, בפתוב: צונותיכם השו וגו' (ירמיהו ה. ט), וזה הוא שיגרום להסיר הצרה מעליהם.

ג אבל אם לא יוצקו ולא יריעו אלא יאמרו: דבר זה ממנהג העולם ארע לנו וצרה זו נקרה נקרות - הרי זו דרה אקוריות וגורמת להם להצק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה: והלקתם עמי בקרי והלקתי (גם אני) עמכם בהמת-קרי (ויקרא כו. כו-כח), כלומר: בשאכיא עליכם צרה כדי שתשובו, אם תאמרו שהיא קרי - אוסיף לכם חמת אותו קרי.

ד ומדברי סופרים: להתענותי על כל-צרה שתבוא על הצבור עד שינתמו מן-השמים, ובימי הפעניות האלה, ווצקין בתפלות ומתחננים ומריצין בהצוצרות בלבד: ואם היו במקדש - מריצין בהצוצרות ובשופר. השופר מקצר וההצוצרות מאריכות, שמצות היום בהצוצרות. ואין תוקעין בהצוצרות ושופר כאחד אלא במקדש, שנאמר: בהצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך היא (תהלים צ. ו).

ט בשם שהצבור מתענים על צרתם, כך היחיד מתענה על צרתו. כיצד? הרי שהיה לו חולה, או תועה במדבר או אסור בבית האסורין - יש לו להתענות עליו ולבקש רחמים בתפלתו, ואומר: עננו וכו' ככל-תפלה שמתפלל. ולא תענה בשבתות ולא במועדות ולא בראשי חודשים ולא בתקנה ופורים.

ב ואחר כך מצמידים ביניהם וקן חכם והם יושבים. לא היה שם - וקן חכם - מצמידים חכם, לא היה שם לא וקן ולא חכם - מצמידים אדם של צורה, ואומר לפניהם דברי כבושין: אחינו, לא שק ולא תענית גורמין, אלא תשובה ומעשים טובים, שכן מצינו בנינו, שלא נאמר באנשי נינוה: וירא האלהים את-שקם ואת-תעניתם, אלא: וירא האלהים את-מעשיהם (יחזקאל י. י). ובקבלתו הוא אומר: קרעו לבבכם ואל-בגדיכם (יחזקאל ב. י). ומוסיף בענינות אלו כפי כחו עד שיכניע וישובו תשובה גמורה.

18. After the service is over—no matter where the seven fast days here described are observed—the whole congregation should repair to the cemetery to weep and recite supplications there, in order to impress upon them that they too will die if they do not repent of their ways. Furthermore, on every fast day imposed on a community—no matter where it is situated—on account of trouble, there should be an additional service at the close of the day.

CHAPTER V

1. There are days which are observed by all Israel as fasts because tragic events happened on them, the object being to stir the hearts to open roads to repentance, and to remind us of our own evil deeds, and of our fathers' deeds which were like ours, as a consequence of which these tragic afflictions came upon them and upon us. For as we remember these things we ought to repent and do good, in accordance with the Scriptural verse, *And they shall confess their iniquity, and the iniquity of their fathers, etc.* (Lev. 26:40).

2. These fast days are the following:

Tishri 3rd, because Gedaliah the son of Ahikam was slain on that day, thus extinguishing the last remaining ember of Israel's independence and making her exile complete.

Tebeth 10th, because wicked Nebuchadnezzar, king of Babylon, invested Jerusalem on that day, placing it under siege and in sore straits.

Tammuz 17th, on which five things happened: the tables of the Law were broken, the daily burnt offering ceased just before the destruction of the first Temple, the walls of Jerusalem were breached just before the destruction of the second Temple, wicked Apostomos burned the Law and set up an idol in the Temple.

3. Ab 9th, on which five things happened: the decree was issued in the wilderness that the Israelites were not to enter the Holy Land, the Temple was destroyed both the first time and the second time, a great city named Bcttar was captured—it contained thousands and myriads of Israelites and had a great king whom all Israel, including the greatest scholars, thought to be the King Messiah, but he fell into the hands of the Romans who slew them all, a calamity as great as that of the destruction of the Temple—and finally, on that day predestined to misfortune, the wicked Turnus Rufus plowed up the Temple site and its surroundings, in fulfillment of the Scriptural verse, *Zion shall be plowed as a field* (Micah 3:12; Jer. 26:18).

19. All the fast days mentioned above are destined to be abolished in the time of the Messiah; indeed, they are destined to be turned into festive days, days of rejoicing and gladness, in accordance with the verse, *Thus saith the Lord of Hosts: The fast of the fourth month, and the fast of the fifth, and the fast of the seventh, and the fast of the tenth, shall be to the house of Judah joy and gladness, and cheerful seasons; therefore love ye truth and peace* (Zech. 8:19).

יח שבע תעניות האלו כל-מקום שגזרים אותן שם, אחר שמתפללים יוצאים כל-העם לבית הקברות ובוכים ומתחננים שם, כלומר: הרי אתם מתים כאלו אם לא תשובו מדרכיכם, ובכל-תענית מתעניות הגזרות שגזרין על הגזבור—מתפללין תפלת געילה^י בכל מקום.

פֶּרֶק חֲמִישִׁי

א יש שם ימים שכל-ישראל מתענים בהם מפני הגזרות שארעו בהם, כדי לעורר הלכבוד לפתח דרכי התשובה ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשי אבותינו שהיה כמעשינו עתה, עד שגזרם להם ולנו אותן הגזרות: שגזרון דברים אלו נשוב להיטיב, שנאמר: והתודו את-עונם ואת-עון אבתם וגו' (ויקרא כו, ט).

ב ואלו הם: יום שלישי בתשרי — שבו נהרג גדליה בן אחיקם ונקבת גחלת ישראל הנשארת וסגב להחם גלותם; וצשירי בטבת—שבו סמך מלך בבל נכודנאצר הרשע על ירושלים והביאה במצור ובמצוק; ויו בתמוז — חמשה דברים ארעו בו: נשתברו הלוחות, וכטל התמיד מבית ראשון, והבקעה ירושלים בקרבן שני, ושבר אפוסטומוס הרשע את-התורה, והעמיד צלם בהיכל.

ג ותשעה באב—חמשה דברים ארעו בו: נגזר על ישראל במדבר שלא יכנסו לארץ, וחרב הבית הראשונה ובשניה, ונלקדה עיר גדולה וביתר שמה והיו בה אלפים ורכבות מישראל והיה להם מלך גדול ודמו כל-ישראל וגדולי החכמים שהוא מלך המשיח, ונפל ביד הרומיים ונהרגו כלם והיתה צרה גדולה כמו חרבן בית המקדש, ובו ביום המוכן לפרענות חרש טורנוסרופוס הרשע את-ההיכל ואת-סדיקיו, לקים מה-שנאמר: ציון שדה חחרש (מייכה ג, יב).

יט כל-הצומות האלו עתידים לבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידים להיות יום טוב וימי ששון ושמחה, שנאמר: פה-אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום הצשירי יהיה לבית-יהודה לששון ולשמחה ולמצודים טובים והנאמת והשלום אהבו (זכריה ח, יט).